

**ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ
КОМИТЕТ
КАМСКО-УСТЬИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО
РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

**ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ
КАМА ТАМАГЫ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ**

ул. Калинина, д.31,
пгт. Камское Устье, 422820

Калинин урамы, 31 йорт,
штп. Кама Тамагы, 422820

тел.: (884377) 2-18-85, факс: 2-20-70, e-mail: Kamuste.Ispolkom@tatar.ru, <http://kamskoye-ustye.tatarstan.ru>.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

23.12.2024

КАРАР

№ 804

**Татарстан Республикасы Кама
Тамагы муниципаль районында
жирләү һәм күмү эше турында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы, «Үлгәннәрне күмү һәм күмү эше турында» 1996 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы, Россия Федерациясе Президентының 1996 елның 29 июндәге 1001 номерлы Указы, «Үлгәннәрне күмү буенча хезмәт күрсәтүләр гарантияләре турында» 1996 елның 29 июндәге 1001 номерлы Указы, «күмү һәм күмү эше турында» Федераль законны гамәлгә ашыру чаралары хакында» 2007 елның 18 маендагы 196 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2007 елның 18 маендагы карары, «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы» муниципаль берәмлеге уставы, Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Башкарма комитеты түбәндәгеләрне кертә:

1. Түбәндә бирелгән кушымталарны расларга:

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районында жирләү һәм күмү эше турында нигезләмә;

Мәет жирләү хезмәтләренең гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәтләренең сыйфатына карата таләпләр.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасының хокукый мәгълүматның рәсми порталында рәсми рәвештә игълан итәргә һәм Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында урнаштырырга.

3. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көнненән гамәлгә керә.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Житәкче

Р. М. Заһидуллин

Татарстан Республикасы Кама Тамагы
муниципаль районы Башкарма
комитетының 2022 елның 23.12 804
номерлы карары белән расланган

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районында жирләү һәм күмү эше турында нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районында жирләү һәм жирләү эше турындагы нигезләмә (алга таба-нигезләмә) «Жирләү һәм жирләү эше турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы федераль законнар нигезендә эшләнгән (алга таба-жирләү һәм жирләү эше турында – «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы федераль закон), Россия Федерациясе Президентының «үлгәннәрне жирләү буенча хезмәтләр күрсәтүгә гражданның хокуклары гарантияләре турында» 1996 елның 29 июнендәге 1001 номерлы Указы, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «жирләү турында «Федераль законны гамәлгә ашыру чаралары хакында» 2007 елның 18 маендагы 196 номерлы карары һәм "Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы " муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы муниципаль берәмлеге территориясендә жирләү эшен оештыру һәм жирләү тәртибен жайга сала

1.2. Элеге нигезләмәдә түбәндәге төшенчәләр кулланыла:

якын туганнар - турыдан-туры өскә таба һәм аска таба сузылган линия буенча туганнар (ата-аналар һәм балалар, бабайлар, әбиләр һәм оныклар), шулай ук тулысынча һәм тулы булмаган (әтиләре яисә әниләре уртак булган) абый-энеләр һәм апа-сеңелләр, уллыкка алынган, уллыкка алучылар;

дин зираты - үлгән яисә үлгән кешеләрне (алга таба - үлгән) жирләү өчен билгеләнгән зират (жәмәгать зираты участогы), бер конфессиягә караган зират, тиешле дини йолаларны үтәп;

жәмәгать зиратының хәрби участогы - үлгән хәрби хезмәткәрләрне һәм аларга тиңләштерелгән категориядәге гражданның күмү өчен билгеләнгән жәмәгать зираты участогы;

жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге - жирләгәндә дәүләт гарантияләрен тәмин итү максатларында түлүсез нигездә жирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт күрсәтә торган хезмәтләр исемлеге;

күмү зонасы - зиратның һәм (яисә) крематориянең күмү гамәлгә ашырыла торган функциональ-территориаль зонасы;

катафаль ташулар - мәет калдыкларын яки үлгән, жирләнгән продукцияне һәм күмүдә катнашучыларны катафаль транспортта йөртү;

зират-үлгәннәрнең калдыкларын һәм көлен күмү өчен билгеләнгән жирләү билгеләнешендәге объект;

кладбище, закрытое для свободных захоронений – кладбище, на котором полностью использована территория для создания новых мест захоронений;

зират чоры - аның ахырында күмелгән гәүдәне минеральләштерү тәмамлана һәм тугандаш кабергә икенче күмү рәхсәт ителә торган вакыт;

колумбарий – көлне яки көл салынган савытларны күмү өчен билгеләнгән бина, аның бер өлеше яки корылмасы;

кремация - үлгән кешенең калдыкларын утта яндыру;

күмү урыны - үлгәннәрнең мәетләрен яисә мәетләрен күмү өчен билгеләнгән күмү объекты пространствоһының бер өлеше;

жирләү урыны-жирләү билгеләнешендәге объект пространствоһының этика, санитария һәм экология таләпләре нигезендә махсус оештырылган, үлгәннәрнең калдыкларын, көл һәм көл салынган савытларны күмү буенча йола гамәлләрен башкару өчен билгеләнгән өлеше¹

минеральләшү – күмелгән мәетнең аерым химик элементларга һәм гади химик кушылмаларга таркалу процессы;

кабер - колумбарийдан башка жирдә жирләү өчен кишәрлектә, склепта, башка ритуаль корылмада урнашкан һәм үлгән кешенең мәетен табутта яки аннан башка күмү өчен билгеләнгән урын яисә көлле урна;

кабер коймасы - кабер участогы периметры буенча урнаштырыла торган линия корылмасы;

кабер корылмасы-мемориаль мәгълүматны үз эченә алган, үлгәннәрнең истәлеген мәңгеләштерү өчен билгеләнгән һәм күмү урынында урнаштырыла торган архитектура-скульптура корылмасы (кабер ташы).;

жәмәгать зираты - үлгән кешеләрне күмү өчен, аларның ихтыяр белдерүләрен исәпкә алып яки күмү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт карары буенча урыннар каралган зират;

жирләү билгеләнешендәге объект - шәһәр төзелеше яки архитектура комплексы яисә халыкка ритуаль хезмәт күрсәтү өчен билгеләнгән объект, территория яисә участок (зират, крематорий, колумбарий һ.б.);

ялгыз күмү урыны - үлгән кешене, шул исәптән шәхесе эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән кешене күмү өчен бирелә торган жирләү билгеләнешендәге объект территориясендәге участок;

жирләү - Россия Федерациясе норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә жирне, утны яисә суны бирү юлы белән үлгән кешенең гәүдәсен, калдыкларын, көлен этик таләпләргә каршы килми торган горейф-гадәтләр һәм традицияләр нигезендә күмү буенча йола гамәлләре;

жирләү - үлгән туганнарын элек күмгән урында үлгән кешене билгеләнгән тәртиптә бирелгән урында жирләү;

туганнар - туганлыкта торучы якин туганнардан тыш, барлык башка затлар;

¹ Күмү урыннарын урнаштыруга санитар һәм экологик таләпләр 8-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясында билгеләнгән.

тугандаш жирләү урыны-жирләү билгеләнешендәге объект территориясендәге үлгән кешенең туганы(һәм) элегрәк жирләнгән кишәрлек;

санитар-яклау зонасы-киңлеге Россия Федерациясенең норматив хокукый актлары белән билгеләнә торган зират һәм (яисә) крематорий һәм торак (селитеб) яки сәнәгать төзелеше арасындагы функциональ-территориаль зона;;

жирләү эше мәсьәләләре буенча махсулаштырылган хезмәт - жирле үзидарә органы тарафыннан оештырыла торган, жирләү буенча хезмәт күрсәтүләренең гарантияләнгән исемлеген түләүсез нигездә күрсәтә торган оешма;

күмү турында таныклык - күмү турында белешмәләр булган һәм күмү урыны өчен җаваплы зат булган һәм аны алга таба күмү урынын файдалану хокукын раслый торган документ;

экспертиса - суд-медицина яки криминалистик экспертиза өчен жирләү урыныннан үлгән кешенең мәетен алу яки күчереп күмү өчен.

2. Мәет күмү гарантияләре

2.1. Мәрхүмне жирләү бурычын үз өстенә алган үлгән кешенең яисә башка затның законлы вәкиленә, якин туганнарына, башка туганнарына, үлгән кешене күмү бурычын үз өстенә алган хатынына күмү буенча хезмәтләр күрсәтүнең түбәндәге исемлеге түләүсез нигездә күрсәтелергә гарантияләнә:

- 1) күмү өчен кирәкле документларны рәсмиләштерү;
- 2) күмү өчен кирәкле табутны һәм башка предметларны бирү һәм китерү;
- 3) үлгән кешенең гәүдәсен (калдыкларын) зиратта (крематорийда) йөртү;
- 4) күмү (урнаны алга таба көл белән бирү белән кремация).

2.2. Ир йә хатын, якин туганнары, башка туганнары, йә үлгән кешенең законлы вәкиле булмаганда яисә аларны күмү мөмкинлеге булмаганда, үз өстенә күмү бурычын алган башка затлар булмаганда, шулай ук, үлгән кешеләрнең шәхесе ачыкланмаган очракта, күмү хезмәтләрен түбәндәгеләр кертәләр:

- 1) күмү өчен кирәкле документларны рәсмиләштерү;
- 2) Тәнне кәфенләү
- 3) табут бирү;
- 4) үлгән кешене зиратта (крематорийда) йөрткәндә;
- 5) жирләү.

Үлгән кешене өендә, урамда яисә башка урында жирләү Эчке эшләр органнары тарафыннан аның шәхесе ачыкланганнан соң, әгәр Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, үлем сәбәбе ачыкланганнан соң өч тәүлек эчендә жирләү мәсьәләләре буенча махсулаштырылган хезмәт тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Шәхесе Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларда Эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән үлгәннәрне жирләү күрсәтелгән органнарның ризалыгы белән жирләү мәсьәләләре буенча махсулаштырылган хезмәт тарафыннан мондый очраklar өчен билгеләнгән җәмәгать зиратлары кишәрлекләрендә жирләү юлы белән гамәлгә ашырыла.

2.3. Әгәр жирләү үлгән кешене жирләү бурычын үз өстенә алган затлар ачкалары исәбеннән башкарылса, күрсәтелгән затларга жирләү өчен гарантияләнгән

жирләү хезмәтләре исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәтләр бәясенә тигез күләмдә социаль пособие түләнә.

2.4. Жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәтләрнең бәясе, Россия Федерациясе Пенсия һәм социаль иминият фондының Татарстан Республикасы буенча бүлеге белән килештереп, Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Башкарма комитеты, Татарстан Республикасы Тарифлар буенча Дәүләт комитеты тарафыннан билгеләнә.

2.5. Жирләү буенча хезмәтләр күрсәтүнең гарантияләнгән исемлеге сыйфаты Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы башкарма комитеты карары белән расланган жирләү буенча хезмәтләр күрсәтүнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына туры килергә тиеш.

3. Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә жирләү эшен оештыру

3.1. Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районында жирләү эшен оештыру Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының Башкарма комитеты (алга таба - вәкаләтле орган) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Бу чакта Күмү һәм жирләү эше өлкәсендә вәкаләтле органның структур бүлекчәсенә - Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Башкарма комитетының инфраструктура үсеше бүлегенә вәкаләтләрнең бер өлешен (аерым вәкаләтләр) бирү рөхсәт ителә.

3.2. Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә түләүсез нигездә жирләү буенча хезмәтләр күрсәтүнең гарантияләнгән исемлеген күмү эше мәсьәләләре буенча махсус хезмәт (алга таба - махсуслаштырылган хезмәт) башкара.²

3.3. Вәкаләтле орган һәм махсуслаштырылган хезмәт үз эшчәнлекләрендә Россия Федерациясе законнарына, Татарстан Республикасы законнарына, Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының муниципаль хокукый актларына һәм күмү һәм күмү эше өлкәсендәге башка норматив хокукый актларга таяна.

3.4. Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә махсуслаштырылган хезмәт эшчәнлеген оештыру өлеге Нигезләмә һәм күмү һәм күмү эше өлкәсендә башка норматив хокукый актлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

3.5. Жирләү эшен финанс белән тәмин итү Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары, шулай ук Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының норматив хокукый актлары нигезендә Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы бюджеты акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

3.6. Жирләү һәм жирләү эшен оештыру өлкәсендә файдаланыла торган мөлкәткә ия булу, аннан файдалану һәм аның белән эш итү Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары һәм Татарстан Республикасы Кама

² Күмү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт статусына гамәлдәге һәм өлеге максатлар өчен булдырыла торган оешмалар да бирелергә мөмкин.

Тамагы муниципаль районының норматив хокукый актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

4. Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә ритуаль хезмәт күрсәтүләрне оештыру һәм күмү урыннарын карап тоту өлкәсендәге вәкаләтләр

4.1. Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә ритуаль хезмәт күрсәтүләрне оештыру һәм күмү урыннарын карап тоту өлкәсендә вәкаләтле орган вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

1) Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә жирләү һәм күмү эше өлкәсендә бердәм муниципаль сәясәтне гамәлгә ашыру;

2) Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары, Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының жир күмү һәм күмү мәсьәләләре буенча муниципаль хокукый актлары таләпләренә үтәлешен тикшереп торуну гамәлгә ашыру;

3) жирләү буенча хезмәтләр күрсәтүнең гарантияләнгән исемлеген түләүсез нигездә махсулаштырылган хезмәт күрсәтүне тикшереп торуну гамәлгә ашыру, шул исәптән жирләү буенча хезмәтләр күрсәтүнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына таләпләренә үтәүне;

4) жирләү һәм күмү эше өлкәсендә финанс, бюджет, инвестиция, бәя, тариф сәясәте һәм шәһәр төзелеше эшчәнлегенә мәсьәләләре буенча Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының республика башкарма хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары белән үзара хезмәттәшлек;

5) Россия Федерациясе Пенсия һәм социаль иминләштерү фондының Татарстан Республикасы буенча бүлегенә, Татарстан Республикасы Дәүләт комитеты белән җенси мөнәсәбәтләр буенча хезмәт күрсәтүләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә түләүсез нигездә күрсәтелә торган хезмәт күрсәтүләрне тарифлар буенча билгеләү һәм килештерү;

6) жирләү һәм күмү эше мәсьәләләре буенча муниципаль хокукый актлар эшләү һәм үз компетенциясе чикләрендә кабул итү;

7) мәет жирләү буенча хезмәтләр күрсәтүнең гарантияләнгән исемлеген күрсәтү кысаларында эшләр башкаруга контракт (шартнамәләр) махсулаштырылган хезмәткә белән төзелгән юридик затлар һәм индивидуаль эшкүарлар тарафыннан башкарылуны тикшереп торуну гамәлгә ашыру;

8) Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә урнашкан җәмәгать зиратлары территориясендә җитештерелгән барлык күмүләрне исәпкә алуны алып бару, шул исәптән күмүләрне теркәү китабын алып бару юлы белән;

9) күмү зоналарын билгеләү һәм җәмәгать зиратларында күмү (күмү) өчен урыннар бирү;

10) вафат булучыны күмү өчен зиратлар территорияләрендә бушлай бирелә торган жир участогы күләмен билгеләү;

11) Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә жәмәгать зиратларын ачу һәм ябу турында карарлар кабул итү;

12) яңа зиратлар төзү, киңәю, күчерү, гамәлдәге жәмәгать зиратларын ябу чараларын эшләү һәм гамәлгә ашыру;

13) зиратлардан һәм жирләү билгеләнешендәге башка объектлардан файдалануны тикшереп торуну гамәлгә ашыру;

14) жирләү билгеләнешендәге объектларны саклауны оештыру;

15) Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә жирләү эшен оештыру торышына еллык мониторинг үткәрү;

16) күмү эше мәсьәләләре буенча попечительләр (күзәтү) советлары төзү (аларны формалаштыру һәм вәкаләтләр тәртибен билгеләү белән);

17) жирләү һәм күмү эше өлкәсендәге мәсьәләләр буенча гражданның консультациясе һәм килүчеләрне кабул итү;

18) гамәлдәге законнар нигезендә башка вәкаләтләр.

4.2. Махсуслаштырылган хезмәт түләүсез нигездә жирләү хезмәтләренә гарантияләнгән исемлеген, шулай ук гамәлдәге законнар нигезендә башка вәкаләтләрне күрсәтә.

5. Жирләү урыннары

5.1. жирләү урыннары-этик, санитар һәм экологик таләпләр белән махсус бүленгән үлгән кешеләрнең мәетләрен (жәсәдләрен) күмү өчен аларда корыла торган жир кишәрлекләре, шулай ук үлгән кешеләрне жирләү өчен билгеләнгән башка биналар һәм корылмалар белән махсус билгеләнгән жир кишәрлекләре;

5.2. Мәет жирләү урыннарын булдыру турындагы карар гамәлдәге законнар таләпләре нигезендә вәкаләтле орган тарафыннан кабул ителә.

5.3. Төшерелә торган, шулай ук күмелә торган урыннар жимерелергә тиеш түгел һәм, хәрби күмүләрдән тыш, даими су басулар, жир тетрәүләр һәм башка стихияле бәла-казалардан соң, даими су басулар, сөргеннәр куркынычы янаган очракта вәкаләтле орган карары буенча гына күчәрелергә мөмкин.

5.4. Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы территориясендәге ижтимагый зиратлар ирекле күмү өчен ябык, ачык булырга мөмкин.

5.5. Жәмәгать зиратлары территориясендә күмү урыннары түбәндәгеләр булырга мөмкин:

1) ялгыз ;

2) туганнар;

3) диннәр;

4) мактаулы;

5) хәрби.

5.6. Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының жәмәгать зиратлары территориясендә хәрби күмүләр (хәрби участоклар), бер динне (динне

өйрөнү участоклары) һәм шулай ук колумбарийлар өчен аерымланган жир кишәрлекләре (зоналар) каралырга мөмкин.

Зиратның хәрби участкаларында күмү өчен 8-ФЗ номерлы Федераль законның 11 статьясында күрсәтелгән гражданның категориясенә вафат булушының булуын раслый торган документлар бирелә.

5.7. Жирләү зонасы кварталларга һәм участкаларга бүленә.

5.8. Үлгән кешенең гәүдәсе белән табутны күмү өчен кабер салганда, жирле шартларга бәйле рәвештә, кабер тирәнлеген (грунтның характерын һәм грунт суларының тору дәрәжәсен) билгеләргә кирәк. Кабернең озынлыгы 2 метрдан ким булмаска тиеш, киңлеге - 1 метр, тирәнлеге - 1,5 метрдан ким булмаска тиеш.

Барлык очрақларда кабер төбенең өслеге билгесе грунт сулары басып тору дәрәжәсеннән 0,5 метрга югарырак булырга тиеш.

5.9. Жирләү урыннары иҗтимагый зиратны планлаштыру нигезендә бирелә. Жирләү урыннары арасындагы аерманың киңлеге 0,5 метрдан да ким була алмый.

5.10. Койма куйганда, зурлыгы күмү өчен бүлеп бирелгән участокның норматив зурлыгына туры килергә тиеш. Койманың биеклегенә 1,5 метрдан артмаска тиеш. Кабер өстендәге корылмаларның биеклегенә 2,5 метрдан артмаска тиеш.

5.11. Зиратны планлаштыруны бозып күмү җайланмасы рөхсәт ителми, шул исәптән күмү урыннары арасында, юл читләрендә һәм санитар-яклау зонасы чикләрендә.

6. Ялгыз кабер

6.1. Ялгыз күмү урыны вәкаләтле орган тарафыннан түләүсез нигездә бирелә.

6.2. Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә ялгыз күмү өчен бушлай бирелә торган жир кишәрлегенә күләме 2,0м 1,0х 2,2м (озынлыгы, киңлеге, тирәнлеге) тәшкил итә.

6.3. Ялгыз күмү өчен урын бирү турында гариза ире (хатыны), якин туганнары, башка туганнары яисә вафат булушының законлы вәкилләре тарафыннан тапшырыла, ә шундый затлар булмаганда, үлгән кешене (алга таба - мөрәҗәгать итүче) күмүне үз өстенә алырга бурычлы башка затлар булмаганда, турыдан-туры вәкаләтле органга мөрәҗәгать иткәндә, ирекле рәвештә кәгазь формасында тапшырыла.

6.4. Ялгыз күмү өчен урын бирү турындагы гаризага түбәндәге документлар кушып бирелә:

1) мөрәҗәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (нигез кушымтасы белән);

2) мөрәҗәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрән раслый торган документ, әгәр ялгыз күмү урыны бирү турындагы гариза белән мөрәҗәгать итүче вәкиле мөрәҗәгать итүчегә мөрәҗәгать итсә, шулай ук мөрәҗәгать итүче вәкиленең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (дәреслек кушымтасы белән) мөрәҗәгать итүче вәкиленә мөрәҗәгать итсә;

3) үлем турындагы таныклыкның күчермәсен (нигез ташы кушымтасы белән);

4) кремация турында белешмә күчермәсе - урнаны көл белән күмгәндә (чынын чагыштыру өчен);

5) үлгән бала туган очракта үлгән баланың тууын дәүләт теркәве фактын раслый торган ЗАГС органнары тарафыннан бирелгән документ.

6) шәхесе Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларда билгеләнмәгән вафат булганны күмүгә эчке эшләр органнарының ризалыгын раслый торган документ.

7) мөрәжәгать итүченең шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә ризалык.

6.5. Ялгыз күмү өчен урын бирүдән баш тарту өчен түбәндәгеләр нигез була:

1) юкка чыгарыла торган зират күмү өчен ябык;

2) гаризаны карау өчен кирәкле документларның чын исемнәрен тапшырмау;

3) тәкъдим ителгән документларда тулы булмаган, бозылган яисә дәрәс булмаган мәгълүмат булу, ул аларның чынбарлыгында объектив рәвештә дәрәслекне раслауны кыенлаштыра.

6.6. Ялгыз күмү өчен урын бирүдән баш тарту өчен нигезләр булганда, вәкаләтле орган, баш тартуның сәбәпләрен күрсәтеп, ялгыз күмү өчен урын бирүдән дәлилленгән баш тартуны рәсмиләштерә.

6.7. Ялгыз күмү өчен урын бирүдән баш тарту өчен нигезләр булмаган очракта, вәкаләтле орган:

мөрәжәгать итүче белән берлектә зиратны күздә тотыла торган күмү урынының жир кишәрлеген бирү максатларында тикшерәләр;

ялгыз күмү өчен урын бирү турындагы карарны рәсмиләштерә;

күмү урынын күмүләргә теркәү кенәгәсендә теркәп бара.

6.8. Ялгыз күмү өчен урын бирү яисә ялгыз күмү өчен урын бирүдән баш тарту турындагы карар мөрәжәгать итүче мөрәжәгать иткән көнне вәкаләтле орган тарафыннан кабул ителә.

6.9. Ялгыз күмү өчен урын бирү яисә ялгыз күмү өчен урын бирүдән баш тарту турындагы карар мөрәжәгать итүчегә шәхсән кәгазь документ рәвешендә тапшырыла.

7. Туганнар каберлеге

7.1. Туганнары жирләү урыны вәкаләтле орган тарафыннан түләүсез нигездә бирелә.

7.2. Туганнары күмү урыннары ир белән хатынны, якин туганнарны һәм башка туганнарны күмү мөмкинлекләрен исәпкә алып бирелә.

7.3. Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә туганнарны күмү өчен түләүсез бирелә торган жир кишәрлегенең күләме 2,0 м x 2,5 м x 2,2 м тәшкит итә (озынлыгы, киңлеге, тирәнлеге тиешенчә).

7.4. Туганнары жирләү өчен урын бирү турында гариза гариза гариза бирүче тарафыннан турыдан-туры вәкаләтле органга мөрәжәгать иткәндә, ирекле рәвештә кәгазь чыганакта тапшырыла.

7.5. Туганнары жирләү өчен урын бирү турындагы гаризага түбәндәге документлар кушымта итеп бирелә:

1) мөрәжәгать итүченең шәхесен таныкклаучы документның күчермәсе (нигез кушымтасы белән);

2) мөрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ, әгәр туганлы жирләү өчен урын бирү турындагы гариза белән мөрәжәгать итүче вәкиле мөрәжәгать итүчегә мөрәжәгать итсә, шулай ук мөрәжәгать итүченең шәхесен таныкклаучы документның күчермәсе (дәрәслек кушымтасы белән - чагыштыру өчен);

3) үлем турындагы таныклыкның күчермәсен (нигез ташы кушымтасы белән);

4) кремация турында белешмә күчермәсе - урнаны көл белән күмгәндә (чынын чагыштыру өчен);

5) үлгән бала туган очракта үлгән баланың тууын дәүләт теркәве фактын раслый торган ЗАГС органнары тарафыннан бирелгән документ.

6) мөрәжәгать итүченең шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә ризалык.

7.6. Гаризаны карау, тугандаш жирләү өчен урын бирү турында яисә тугандаш жирләү өчен урын бирүдән баш тарту турында Карар кабул итү әлеге Нигезләмәнең 6.5-6.9 пунктларында билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле орган тарафыннан кабул ителә.

8. Мактаулы күмү урыннары

8.1. Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының жәмәгать зиратлары территориясендә Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Кама Тамагы муниципаль районы алдындагы аерым казанышлары булган вафат булганнарны күмү өчен мактаулы күмү урыннары (зоналары) төзелергә мөмкин.

8.2. Мактаулы күмү урыны вәкаләтле орган тарафыннан түләүсез нигездә бирелә.

8.3. Мактаулы күмү урыннарында гражданның түбәндәге категорияләрен күмәләр:

1) Советлар Союзы һәм Россия Федерациясе Геройлары;

2) Социалистик Хезмәт Геройлары;

3) Россия Федерациясе Хезмәт Геройлары;

4) Дан орденының тулы кавалерлары I, II һәм III дәрәжәдәге Дан орденнары белән бүләкләнгән;

5) Хезмәт Даны орденының тулы кавалерлары I, II һәм III дәрәжәдәге Хезмәт Даны орденнары белән бүләкләнгән;

6) Бөек Ватан сугышы ветераннары, махсус хәрби операциядә катнашучылар;

7) «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы» муниципаль берәмлегенең мактаулы гражданны;

8) Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Кама Тамагы муниципаль районы үсешенә өлеш керткән предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар җитәкчеләре.

8.4. Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә мактаулы жирләү өчен бушлай бирелә торган җир кишәрлегенең күләме 5 кв. м тәшкил итә.

8.5. Мактаулы күмү урыны бирү турында гариза гариза гариза бирүче тарафыннан турыдан-туры вәкаләтле органга мөрәжәгать иткәндә, ирекле рәвештә кәгазь чыганакта тапшырыла.

8.6. Мактаулы күмү урыны бирү турындагы гаризага түбәндәге документлар өстәлеп бирелә:

1) мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (нигез кушымтасы белән);

2) мөрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрән раслый торган документ, әгәр мактаулы жирләү өчен урын бирү турындагы гариза белән мөрәжәгать итүче вәкиле мөрәжәгать итүчегә мөрәжәгать итсә, шулай ук мөрәжәгать итүче вәкиленең шәхесен таныклаучы документ күчермәсе (дәреслек кушымтасы белән - чагыштыру өчен);

3) Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Кама Тамагы муниципаль районы алдында вафат булучының тиешле казанышларын раслый торган хезмәт (хезмәт) эшчәнлеген, таныклыкларны һәм бүләкләрнең төп нөсхәләрән раслый торган документлар (хезмәт кенәгәләре (булган) яисә башка документлар;

4) үлем турындагы таныклыкның күчермәсен (нигез ташы кушымтасы белән);

5) кремация турында белешмә күчермәсе - урнаны көл белән күмгәндә (чынын чагыштыру өчен кушымта белән);

б) мөрәжәгать итүченең шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә ризалык.

8.7. Гаризаны карау, мактаулы жирләү өчен урын бирү турында яисә мактаулы жирләү өчен урын бирүдән баш тарту турында карар кабул итү вәкаләтле орган тарафыннан әлеге Нигезләмәнең 6.5-6.9 пунктларында билгеләнгән тәртиптә кабул ителә.

9. Хәрбиләрне күмү урыннары

9.1. Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының жәмәгать зиратлары территориясендә хәрби каберлекләр (хәрби участоклар) өчен аерымланган жир кишәрлекләре (зоналар) каралырга мөмкин.

9.2. Хәрби күмү урыны вәкаләтле орган тарафыннан түләүсез нигездә бирелә.

9.3. 8-ФЗ номерлы Федераль законның 11 статьясындагы 1 һәм 3 пунктларында күрсәтелгән үлгән кешене, үлгән кешенең ихтыяр белдерүен йә хатынының, якин туганнарының яисә башка туганнарының теләген исәпкә алып, күмү рәхсәт ителә.

9.4. Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә хәрби жирләү өчен бушлай бирелә торган жир кишәрлегенә күләме 5 кв. м тәшкил итә.

9.5. Хәрби күмү өчен урын бирү турында гариза гариза гариза бирүче тарафыннан турыдан-туры вәкаләтле органга мөрәжәгать иткәндә ирекле формада кәгазь чыганакта тапшырыла.

9.6. Хәрби күмү урыны бирү турындагы гаризага түбәндәге документлар теркәлә:

1) мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (нигез кушымтасы белән);

2) мөрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ, әгәр хәрби жирләү өчен урын бирү турындагы гариза белән мөрәжәгать итүче вәкиле мөрәжәгать итүчегә мөрәжәгать итсә, шулай ук мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (дәрәслек кушымтасы белән - чагыштыру өчен);

3) үлем турындагы таныклыкның күчермәсен (нигез ташы кушымтасы белән);

4) кремация турында белешмә күчермәсе - урнаны көл белән күмгәндә (чынын чагыштыру өчен);

5) үлгән кешенең жәмәгать зиратының хәрби участогында жирләнәргә мөмкин затлар категориясенә каравын раслый торган документлар.

6) мөрәжәгать итүченең шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә ризалык.

9.7. Гаризаны карау, мактаулы жирләү өчен урын бирү турында яисә мактаулы жирләү өчен урын бирүдән баш тарту турында карар кабул итү вәкаләтле орган тарафыннан әлеге Нигезләмәнең 6.5-6.9 пунктларында билгеләнгән тәртиптә кабул ителә.

10. Жирләү(каберлек өстенә кабат жирләү)

10.1. Гамәлдәге кабергә күмү санитария нормаларын үтәгән буш урыннар булганда гамәлгә ашырыла.³ Күмгәндә табутлар арасындагы ара (табут белән урна арасындагы, урна белән урна арасындагы) вертикаль һәм горизонталь буенча кимендә 0,5 м булырга һәм жир катламы белән тутырылырга тиеш. Жир катламының калыңлыгы өске табутлардан алып өскә кадәр кимендә 1 метр булырга тиеш.

10.2. Жирләү минерализация чоры узгач кына башкарыла, ләкин соңгы күмү вакытыннан 15 елдан да иртәрәк түгел.

Кремациядән соң көл салынган урнаны кабат күмү өчен соңгы күмү вакытыннан узган вакытка бәйсез рәвештә башкарыла.

10.3. Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы территориясендәге зиратларда туганнар, мактаулы, хәрби каберлекләр урынында жирләүгә рәхсәт бирү түлөсез гамәлгә ашырыла.

10.4. Жирләүгә рәхсәт бирү турында гариза мөрәжәгать итүче тарафыннан турыдан-туры вәкаләтле органга мөрәжәгать иткәндә ирекле формада кәгазь чыганакта тапшырыла.

10.5. Кабат жирләүгә рәхсәт бирү турындагы гаризага түбәндәге документлар теркәлә:

1) күмү турында таныклык (күмү турында таныклык булмаган очракта, вәкаләтле орган күмү урыны теркәлгән зат турында белешмәләрне күмү кенәгәсендә

³ СанПиН 2.1.3684-21 «Шәһәр һәм авыл жирлекләре территорияләрен тотуга, су объектларына, эчә торган суга һәм эчә торган су белән тәэмин итүгә, атмосфера һавасына, туфракка, торақ урыннарына, житештерү, жәмәгать урыннарыннан файдалануга, санитар-эпидемиягә каршы (профилактик) чараларны оештыруга һәм уздыруга санитар-эпидемиягә каршы (профилактик) чаралар үткәругә санитария таләпләре һәм нормалары» СанПиН 2.1.3684-21 санитария кагыйдәләре һәм нормалары

булуын билгели);

2) мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклый торган документ күчермәсе (дәрәслек кушымтасы белән);

3) мөрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ, әгәр жирләүгә рәхсәт бирү турындагы гариза белән мөрәжәгать итүче вәкиле мөрәжәгать итсә, шулай ук мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклый торган документның күчермәсе (дәрәслек кушымтасы белән чагыштыру өчен);

4) үлем турындагы таныклыкның күчермәсен (нигез ташы кушымтасы белән);

5) үлгән бала туган очракта үлгән баланың тууын дәүләт теркәве фактын раслый торган ЗАГС органнары тарафыннан бирелгән документ;

6) кремация турындагы белешмәнең күчермәсе-көл салынган урнаны күмгәндә) (чагыштыру өчен Төп нөсхә белән);

7) үлгән кешенең күмү урыны исеменә теркәлгән зат белән (яисә тиешле жирләү урынында күмелгән зат белән) туганлык бәйләнешен йә үлгән кешене күмүгә аның язма ризалыгын раслаучы документлар;

8) мөрәжәгать итүченең шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә ризалык.

Жирләү урыны теркәлгән зат үлгән очракта, жирләүгә рәхсәт бирү турындагы гаризага шулай ук :

1) үлгән кеше исеменә рәсмиләштерелгән күмү турында таныклык (күмү турында таныклык булмаган очракта, вәкаләтле орган күмү урыны теркәлгән зат турында белешмәләргә күмүне теркәү кенәгәсендә булуын билгели);

2) күмү урыны теркәлгән затның үлеми турында таныклык күчермәсен (чагыштыру өчен чын нөсхә белән);

3) кремация турында белешмә күчермәсе - урнаны көл белән күмгәндә) (чагыштыру өчен чын нөсхә белән).

10.6. Жирләүгә рәхсәт бирүдән баш тарту өчен түбәндәгеләр нигез була:

1) әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән ялгыз күмү күләменнән чыгып, табут күмү өчен таләп ителгән урында буш урын булмау;

2) юкка чыгарыла торган зират күмү өчен ябык;

3) гаризаны карау өчен кирәкле документларның чын исеменнән тапшырмау;

4) тәкъдим ителгән документларда тулы булмаган, бозылган яисә дәрәслек булмаган мәгълүмат булу, ул аларның чынбарлыгында объектив рәвештә дәрәслекне раслауны кыенлаштыра;

5) кабергә көл күмүдән тыш (табутка табут күмгәндә) минерализация чоры тәмамланмый;

6) аны күмүгә рәхсәт бирү турында гариза бирелгән очракта (вафат булчы исеменә рәсмиләштерелгән күмү урынын теркәү турында белешмәләр булмау (вафат булчы исеменә рәсмиләштерелгән күмү турында таныклык булмаганда).

10.7. Гаризаны карау, күмү өчен урын бирү яисә күмү урынын бирүдән баш тарту турында карар кабул итү әлеге Нигезләмәнең 6.5-6.9 пунктларында билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле орган тарафыннан кабул ителә.

11. Мәрхүмнең мәетләрен (мәетен) алга таба яңадан күмү өчен аеру

11.1. Аларны күчереп күмү максатыннан күмгән мәетләрне эксгумацияләү санитария нормалары һәм кагыйдәләре таләпләрен исәпкә алып башкарыла.

11.2. Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә урнашкан зиратта вафат булган, вафат булган, жирләнгән мәетне (мәетне) алуға рәхсәт бирү түләүсез гамәлгә ашырыла.

11.3. Үлгән кешенең мәетләрен(көлен) алырга рәхсәт бирү турында гариза гариза гариза бирүче тарафыннан турыдан-туры вәкаләтле органга мөрәжәгать иткәндә, ирекле формада кәгазь чыганакта тапшырыла.

11.4. Үлгән кешенең мәетен (көлен) алырга рәхсәт бирү турындагы гаризага түбәндәге документлар кушып бирелә:

1) күмү турында таныклык (күмү турында таныклык булмаган очракта, вәкаләтле орган күмү урыны теркәлгән зат турында белешмәләрне күмү кенәгәсендә булуын билгели);

2) мөрәжәгать итүченең шәхесен таныкый торган документ күчәрмәсе (дәрәслек кушымтасы белән);

3) мөрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ, әгәр үлгән кешенең калдыкларын (прахны) алу турындагы гариза белән алга таба яңадан күмү өчен мөрәжәгать итүче вәкиле мөрәжәгать итүченең вәкиле мөрәжәгать итсә, шулай ук мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчәрмәсе (нигез ташы кушымтасы белән) мөрәжәгать итсә;

4) чыгарылган мәетне (көлне) күчереп күмү урыны булуын раслый торган документ;

5) мөрәжәгать итүченең шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә ризалык.

11.5. Үлгән кешене мәет калдыкларын (көлне) алуға рәхсәт бирүдән баш тарту өчен нигез булып тора:

1) гаризаны карау өчен кирәкле документларның төп нөсхәләрен тапшырмау;

2) тәкъдим ителгән документларда тулы булмаган, бозылган яисә дәрәслек булмаган мәгълүмат булу, ул аларның чынбарлыкта дәрәслеген тикшереп торыны объектив кыенлаштыра.

11.6. Үлгән кешенең калдыкларын (прахны) алуға рәхсәт бирүдән баш тарту өчен нигезләр булганда, вәкаләтле орган, баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, үлгәннең калдыкларын (прахны) алуға рәхсәт бирүгә дәлилленгән кирәк кагуны рәсмиләштерә.

11.7. Үлгән кешедән мәет алырга рәхсәт бирүдән баш тарту өчен нигезләр булмаган очракта, вәкаләтле орган:

вафат булуының мәетләрен (көлен) аерып алуға рәхсәт бирә;

күмүләрне теркәү китабына күчәрү турында тиешле язма (үлгәннең мәетләрен (көлен) алу башкарылган күмү урынында бер үк вакытта күмү турында язманы гамәлдән чыгару) кертә.

үлгәннең мәетен алу буенча чаралар оештыра.

11.8. Мәрхүмнең калдыкларын (көлне) аерып алуға рәхсәт бирү турындагы яки үлгәннең калдыкларын (прахны) аерып алуға рәхсәт бирүдән баш тарту турындагы карар мөрәжәгать итүче мөрәжәгать иткән көнне вәкаләтле орган тарафыннан кабул ителә.

11.9. Үлгән кешенең калдыкларын (көлен) алуға рәхсәт бирү турындагы яки үлгән кешенең калдыкларын (рухын) алырга рәхсәт бирүдән баш тарту турындагы карар мөрәжәгать итүчегә шәхсән кәгазь документ рәвешендә бирелә.

11.10. Үлгән кешенең мәетен (көлен) алу эшләре санитария кагыйдәләрен үтәп башкарылырга тиеш.

Үлгән кешенең калдыкларын (көлен) аерып алу эшләре тәмамлангач, ике нөсхәдә үлгән кешенең мәетләрен (мәетен) алу турында акт төзелә, анда үлгәннең мәетен чыгару буенча эш урыны, датасы һәм тәмамлану вакыты, аның исеменә күмү урыны теркәлгән затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңгысы - булган очракта) күрсәтелә.

Үлгән кешенең мәетләрен (көлен) алу турындагы актның беренче нөсхәсе вәкаләтле органда саклана, актның икенче нөсхәсе күмү урыны теркәлгән затка имза астында бирелә.

11.11. Жирләү урынында бер генә үлгән кешенең мәете (көле) жирләнсә, күмү турында таныклык алына.

12. Жирләүләргә теркәү (яңадан теркәү)

12.1. Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә урнашкан жәмәгать зираты территориясендә житештерелгән һәр күмү вәкаләтле орган тарафыннан күмүләргә теркәү кенәгәсендә теркәлә.

12.2. Жирләү урынын яңадан теркәү, исеменә күмү урыны теркәлгән затның вафат булган очракта, вәкаләтле орган тарафыннан гамәлгә ашырыла һәм мөрәжәгать итү характерында була.

Жирләү урыннарын яңадан теркәгән өчен түләү алынмый.

12.3. Жирләү урынын яңадан теркәү турындагы гариза мөрәжәгать итүче тарафыннан турыдан-туры вәкаләтле органга мөрәжәгать иткәндә кәгазь чыганакта ирекле рәвештә тапшырыла.

12.4. Жирләү урынын яңадан теркәү турындагы гаризага түбәндәге документлар теркәлә:

1) күмү турында таныклык (махсулаштырылган хезмәтне күмү турында таныклык булмаган очракта, исеменә күмү урыны теркәлгән зат турында белешмәләргә күмү кенәгәсендә булуын билгели);

2) мөрәжәгать итүченең шәхесен таныкый торган документ күчермәсе (дәреслек кушымтасы белән);

3) мөрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ, әгәр күмү урынын яңадан теркәү турындагы гариза белән мөрәжәгать итүче вәкиле мөрәжәгать итүчегә мөрәжәгать итсә, шулай ук мөрәжәгать итүченең шәхесен раслаучы документның күчермәсе (дәреслек кушымтасы белән чагыштыру өчен);

4) күмү урынын яңадан теркәүгә гамәлгә ашыра торган затның шәхесен раслаучы документның күчермәсе (нигез кушымтасы белән);

5) күмү урынын яңадан теркәүгә гамәлгә ашыра торган зат вәкиленең вәкаләтләрен раслый торган документ, шулай ук исеменә күмү урынын яңадан теркәү башкарыла торган зат вәкиленең шәхесен таныкый торган документ күчермәсе (чынбарлыгын чагыштыру өчен кушып);

б) күмү урыны теркөлгөн затның үлеме турында таныклык яисә аның нотариаль таныкланган күчермәсе (исеменә күмү урыны теркөлгөн затның вафат булуы очрагында);

7) күмү урыны теркөлгөн затның исеменә теркөлгөн затның туганлык бәйләнешен раслый торган документлар исеменә күмү урыны теркөлә йә тиешле жырләнү урыны теркөлә торган зат белән яисә әлеге документларның нотариаль таныкланган күчермәләре.

12.5. Жирләү урынын яңадан теркәүдән баш тарту өчен түбәндәгеләр нигез була:

1) гаризаны карау өчен кирәкле документларның төп нөсхәләрен бирмәү;

2) тәкъдим ителгән документларда тулы булмаган, бозылган яисә дәрәс булмаган мәгълүмат булу, ул аларның дәрәслеген объектив рәвештә расларга кыен;

3) күмү урынын теркәү турында, исеменә күмү урынын яңадан теркәү башкарылган гариза бирелгән очракта (күмү турында таныклык булмаганда) мәрхүм исеменә күмүне теркәү китабында белешмәләр булмау.

12.6. Жирләү урынын яңадан теркәүдән баш тарту өчен нигезләр булганда, вәкаләтле орган, кире кагу сәбәпләрен күрсәтеп, күмү урынын яңадан теркәүдән мотивацияләнгән баш тартуны рәсмиләштерә.

12.7. Жирләү урынын яңадан теркәүдән баш тарту өчен нигезләр булмаган очракта, вәкаләтле орган:

күмү урынын яңадан теркәү турындагы карарны рәсмиләштерә;

тиешле язманы күмүләргә теркәү китабына кертә.

12.8. Жирләү урынын яңадан теркәү яисә күмү урынын яңадан теркәүдән баш тарту турындагы карар мөрәжәгать итүче мөрәжәгать иткән көнне вәкаләтле орган тарафыннан кабул ителә.

12.9. Күмү урынын яңадан теркәү яки күмү урынын яңадан теркәүдән баш тарту турындагы карар мөрәжәгать итүчегә шәхсән кәгазь формасында бирелә.

12.10. Жирләү урыны кабат теркөлгөн затка вәкаләтле орган күмү турында таныклык бирә.

13. Жирләүләр турында таныклыкларны рәсмиләштерү

13.1. Жирләүгә гамәлгә ашыру көнөндә вәкаләтле орган тарафыннан тиешле жырләү турында таныклык төзелә һәм бирелә.

13.2. Жирләүләр турында таныклыкларны, шул исәптән әлеге Нигезләмә кабул ителгәнчегә кадәр башкарылган урыннарны рәсмиләштерү вәкаләтле орган тарафыннан түләүсез нигездә гамәлгә ашырыла.

13.3. Күмү турында таныклыкта түбәндәгеләр күрсәтелә:

жирләү булдырылган территориядә жәмәгать зираты исеме;

зиратның урнашу урыны (адресы);

жирләү төре (ялгыз, туганлык, дин тоту, мактаулы, хәрби);

күмү күләме;

зиратта күмү урыны (квартал номеры һәм күмү участогы);

күмү теркөлгән затның фамилиясе, исеме һәм атасының исеме (соңгысы - булган очракта).

13.4. Әлеге Нигезләмә кабул ителгәнгә кадәр башкарылган җирләү турында таныклыкны рәсмиләштерү хакында гариза мөрәжәгать итүче үзе турыдан-туры вәкаләтле органга мөрәжәгать иткәндә кәгазь чыганакта ирекле рәвештә тапшырыла.

13.5. Җирләү турында таныклыкны рәсмиләштерү турындагы гаризага түбәндәге документлар кушып бирелә:

1) мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (нигез кушымтасы белән);

2) мөрәжәгать итүче вәкиленең вәкаләтләрән раслый торган документ, әгәр күмү турында таныклыкны рәсмиләштерү турындагы гариза белән мөрәжәгать итүче вәкиле мөрәжәгать итсә, шулай ук мөрәжәгать итүче вәкиленең шәхесен таныклаучы документның күчермәсе (нигез кушымтасы белән чагыштыру өчен);

3) тиешле урында күмелгән үлгән кешегә карата вафат булу турында таныклык күчермәсен (кабер өчен чын нөсхә кушымтасы белән);

4) үлгән кешегә карата кремация турында белешмә күчермәсе, аның көле тиешле урында күмелгән урна (каберлек өчен чын нөсхә кушымтасы белән);

5) тиешле урында күмелгән үлгән кеше белән тугандаш мөнәсәбәтләрне раслый торган документлар яисә әлеге документларның нотариаль таныкланган күчермәләре.

Күмү кенәгәсендә исемнә күмү урыны теркәлгән зат турында белешмәләр булса, бу затка күмү турында таныклык әлеге пунктның 3 - 5 бүлекләрендә күрсәтелгән документларны тапшырмыйча рәсмиләштерелә.

13.6. Җирләү турында таныклыкны рәсмиләштерүдән баш тарту өчен түбәндәгеләр нигез була:

1) гаризаны карау өчен кирәкле документларның төп нөсхәләрен бирмәү;

2) тәкъдим ителгән документларда тулы булмаган, бозылган яисә дәрәс булмаган мәгълүмат булу, ул аларның дәрәслеген объектив рәвештә расларга кыен;

3) элек башка затка юкка чыгарылган урынга җирләү турында таныклык бирү;

4) күмелгән җирләрне теркәү кенәгәсендә белешмәләр булмау.

13.7. Җирләү турында таныклыкны рәсмиләштерүдән баш тарту өчен нигезләр булганда, вәкаләтле орган, кире кагу сәбәпләрән күрсәтеп, күмү турында таныклыкны рәсмиләштерүдән нигезле баш тарта.

13.8. Җирләү турында таныклыкны рәсмиләштерүдән баш тарту өчен нигезләр булмаган очракта, вәкаләтле орган күмү турында таныклыкны рәсмиләштерүне һәм бирүне гамәлгә ашыра.

13.9. Җирләү турында таныклыкны рәсмиләштерү яисә күмү турында таныклыкны рәсмиләштерүдән баш тарту турындагы карар мөрәжәгать итүче мөрәжәгать иткән көнне вәкаләтле орган тарафыннан кабул ителә.

13.10. Җирләү турында таныклыкны рәсмиләштерү турында карар (яисә) күмү турында таныклыкны рәсмиләштерүдән баш тарту турында карар мөрәжәгать итүчегә шәхсән кәгазь чыганакта документ рәвешендә тапшырыла.

14. Зиратларны карап тоту һәм карап тоту кагыйдәләре

14.1. Иҗтимагый зиратларны тоту вәкаләтле орган тарафыннан «Дәүләт һәм муниципаль ихтыяждарны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләренә

сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында» 2013 елның 5 апрелендәге 44-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән тәртиптә конкурс процедуралары (шартнамәләр) нигезендә хужалык итүче субъектлар (юридик затлар, шәхси эшқуарлар) белән контрактлар (шартнамәләр) тәзү юлы белән гамәлгә ашырыла.

Ижтимагыый зиратларны карап тоту буенча подряд эшләрә жирләү билгеләнешендәге объектларны агымдагы ремонтлауны, капитал ремонтлауны, дәүләт саклавындагы каберләрне һәм һәйкәлләрне карап тотуны, әгәр күмү бюджет акчалары исәбеннән башкарылган булса, зират территориясен жыештырганда һәм чүп-чар чыгарганда;

14.2. Жирләү өчен жаваплы булган гражданныр күмү урыннары территорияләрендә чисталыкны һәм тәртипне тәмин итәргә, билгеләнгән урыннарда чүп-чар жыярга, күмү участкаларында тере киртәләрне һәм чәчәкләр утыртмаларын тәрбияләргә, кабер өстендәге корылмаларны (коймаларны) вакытында ремонтларга, кабер калкулыклары тәртипкә китерергә, һәйкәлләр һәм коймаларны урнаштырырга, яңадан эшләргә һәм аларны төшерергә бурычлы.

14.3. Күмелгән табутларны (үлгән гәүдәләрне) күчереп йөртү һәм күчереп йөртү өчен жирләү билгеләнешендәге объектлар территориясе буенча катафалка-арбалар, катафалка-чаналар, катафалка-носилкалар, ә чүп савытлары тәрчүрү өчен катафалка-носилкалар булырга тиеш.

14.4. Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы территориясендә урнашкан зиратларда бердәм эш режимы билгеләнә.

Үлгәннәрне күмү тәүлекнең якты вакытында башкарыла.

14.5. Жәмәгать зиратлары территориясендә килүчеләр тынычлыкны һәм тәртипне сакларга тиеш.

14.6. Жәмәгать зираты территориясендә килүчеләргә тыела:

1) сәяси, идеологик, раса, милли яисә дини нәфрәт мотивлары буенча йә нинди дә булса социаль төркемгә карата нәфрәт яисә дошманлык мотивлары буенча һәйкәлләргә, күмү урыннарына яисә күмү билгеләнешендәге объектларга тиешле эчтәлектәге язмалар яисә рәсемнәр төшерергә;

2) жәмәгать зираты территориясен чүпләргә;

3) агачларны һәм куакларны кисүне башкарырга;

4) этләр йөртәргә, йорт хайваннарын көтәргә, кош-корт тотарга;

5) учаклар кабызырга;

6) ком, балчык казып алырга, дерн кисәргә;

7) яшел утыртмаларны бозарга;

8) исерткеч эчемлекләр эчәргә һәм исерек хәлдә булырга

9) грунт казырга, төзелеш һәм башка материаллар запаслары талдырырга;

10) чүп-чар, сүтелгән иске кабер ташлары (кабер ташлары), әлегә максатлар өчен билгеләнмәгән урыннарда коймалар салырга;

11) үз белдеге белән кабер казырга һәм күмү эшләрән башкарырга;

12) ябылганнан соң зират территориясендә булырга.

14.7. Зиратларга күпләп килүенә бәйле бәйрәмнәр вакытында вәкаләтле орган эш һәм зиратларга бару өчен махсус режимнар кертергә мөмкин.

15. Бәхәсләрне хәл итү тәртибе

Әлеге Нигезләмәне гамәлгә ашыруга бәйле рәвештә барлыкка килә торган бәхәсләр судтан тыш һәм суд тәртибендә хәл ителә.

16. Жирләү һәм күмү эше өлкәсендә законнарны бозган өчен җаваплылык

Жирләү һәм күмү эше өлкәсендә гамәлдәге законнар нигезләмәләрен бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары нигезендә җаваплы булалар.

Татарстан Республикасы Кама Тамагы
муниципаль районы Башкарма
комитетының 2022 елның 23.12 804
номерлы карары белән расланган

Мәет жирләү буенча хезмәт күрсәтүләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына таләпләр, ир яисә хатын, якин туганнарга, башка туганнарга, үлгән кешене күмү бурычын үз өстенә алган законлы вәкилгә яисә башка затка

№ т/б	Мәет жирләү буенча хезмәтләр күрсәтүнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәтләр атамасы	Мәет жирләү буенча хезмәтләр күрсәтүнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатына карата таләпләр
1	Жирләү өчен кирәкле документларны рәсмиләштерү	ГХАТ органнарында үлем таныклыгын рәсмиләштерү
2	Табутны һәм жирләү өчен кирәкле башка предметларны би­рү һәм китереп би­рү	<p>1. Транспорт чарасын (төяү-бушату эшләрән дә кертеп) би­рү һәм илтеп житкерү (төяү-бушату эшләрән һәм үлгәннең гәүдәсе (калдыклары) булган урынга турыдан-туры күчәрү(алга таба - үлгән):</p> <p>1) фабрика шартларында сыйфатлы агачтан ясалган агач табут;</p> <p>2) күмү өчен кирәкле башка предметлар: жәймә - 80 x 200 зурлыгындагы 1 данә; мендәр - 40 x 40 см зурлыгындагы 1 данә;</p> <p>3) жирләү өчен ритуаль теркәү билгесен .</p> <p>2. Табут тышлыгында, күмү өчен кирәкле башка әйберләрдә күренеп торган кимчелекләр (тишек­ләр, ярыклар, кисемнәр)булмаска тиеш.</p>
3	Зиратка (крематорийга) үлгән кешенең гәүдәсен (калдыкларын) илтү	<p>1. Үлгән кеше белән табутны чыгару һәм аны махсу­слаштырылган транспорт чарасы стоян­касына кадәр күчәрү катафалка-тележ­каларда, носилка-катафалкаларда, чаналарда (ел фасылларына карап) гамәлгә ашырыла.</p> <p>2. Үлгән кеше белән табутны күмү (кремация) урынына илтү махсус транспорт чарасы белән</p>

		<p>башкарыла.</p> <p>Азык-төлөк чималын һәм азык-төлөк продуктларын ташу өчен кулланыла торган автотранспорттан тыш, үлгәннәр белән табут өчен башка төр транспорттан файдалану рөхсәт ителә.</p> <p>Үлгән кеше белән табутны күчереп йөрткөндә йөртүче тизлек режимын сакларга, кискен тормозлардан качарга тиеш.</p> <p>Табутны транспортлау вакытында зыян күрергә тиеш түгел.</p> <p>3. Күмү урынына кадәр мәет белән табутны (кремация) алмаштыру катафалка-тележкаларда, катафалка-носилкаларда, катафалка-чаналарда (ел фасылларына карап) гамәлгә ашырыла.</p> <p>4. Үлгән кеше белән табутны күчереп йөрткәннән һәм күмгәннән соң транспорт мәжбүри рәвештә кулланырга рөхсәт ителгән дезинфекцияләү чаралары белән жыештырылырга һәм эшкәртелергә тиеш</p>
4	күмү (соңыннан көл салынган савытны бирү белән кремация	<p>1. Күмү вакытына гаризада күрсәтелгән урында үлгән кеше белән табутны күмү өчен кабер (көл салынган урна) булуы тәэмин ителергә тиеш.</p> <p>2. Мәет күмү өчен кабер казу кулдан яисә механик ысул белән башкарыла.</p> <p>Табут күмгөндә кабернең озынлыгы 2 метрдан ким булмаска тиеш, киңлеге - 1 метр, тирәнлеге - 1,5 метр, жир өсте тигезлегеннән алып табут капкачына кадәр ераклыгы - 1 метр.</p> <p>Урнаны жиргә күмгөндә кабернең озынлыгы 1 метр, киңлеге 1 метр, жир өсте тигезлегеннән көл савытына кадәр ара 1 метр булырга тиеш.</p> <p>3. Үлгәннәрне траншея тибындагы кабергә күмү рөхсәт ителми.</p> <p>4. Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларда шәхесе Эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән үлгәннәрне яндыру рөхсәт ителми</p> <p>5. Күмү буенча хезмәтләр күрсәтү (көлле урнаны күмү):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) табут капкачын ябу (табут күмгөндә генә); 2) кабергә табутны (көлле урнаны) төшерү; 3) кабер өстенә калкулык ясап кабер күмү; 4) үлгән кешенең туу һәм үлү даталарын (мондый

		<p>мәғълүмат булган очракта), күмүнең теркәү номерын язулы ритуаль теркәү билгесен (фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңгысы) кабердә урнаштыру.</p> <p>6. Кремация буенча хезмәтләр күрсәтү (шәхесләре Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларда Эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән үлгәннәрдән тыш) гаризаны рәсмиләштергәндә гаризада күрсәтелергә тиеш. Көл салынган урна һәм кремация турында белешмәләр кремациядән соң 24 сәгать узгач бирелә. Урнаны күмү бары тик җиргә генә башкарыла.</p> <p>7. Күмүне гамәлгә ашырганда түбәндәгеләр тәэмин ителә:</p> <ol style="list-style-type: none">1) каберлекләрнең күрше урыннарына кимендә 0,5 метр ара;2) күрше күмүләрнең (коймаларның, һәйкәлләрнең, кабер плитәләренең) сакланышы
--	--	---

Татарстан Республикасы Кама Тамагы
муниципаль районы Башкарма
комитетының 2022 елның 23.12 804
номерлы карары белән расланган

Ир яисә хатын, якин туганнары, башка туганнары йә үлгән кешенең законлы вәкиле булмаганда яисә аларны күмү мөмкин булмаганда, шулай ук жирләү бурычын үз өстенә алган башка затлар булмаганда һәм үлгән, шәхесләре ачыкланмаган килеш жирләү буенча хезмәтләренң гарантияләнгән исемлеге нигезендә түләүсез нигездә күрсәтелә торган хезмәт күрсәтүләренң сыйфатына карата таләпләр

№ т/б	Мәет жирләү буенча хезмәтләр күрсәтүнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәтләр атамасы	Мәет жирләү буенча хезмәтләр күрсәтүнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәтләренң сыйфатына карата таләпләр
1	Жирләү өчен кирәкле документларны рәсмиләштерү	ЗАГС органнарында үлем турында таныклыкны рәсмиләштерү
2	Кәфенләү	Үлгән кешенең киеме махсус киём һәм аяк киёмнәрен үз эченә ала.
3	Табутны һәм жирләү өчен кирәкле башка предметларны бирү һәм китереп бирү	<p>1. Транспорт чарасын (төяү-бушату эшләрен дә кертеп) бирү һәм илтөп жөткерү (төяү-бушату эшләрен һәм үлгәннең гәүдәсе (калдыклары) булган урынга турыдан-туры күчөрү(алга таба - үлгән):</p> <p>1) фабрика шартларында сыйфатлы агачтан ясалган агач табут;</p> <p>2) күмү өчен кирәкле башка предметлар: жәймә - 80 x 200 зурлыгындагы 1 данә; мендәр - 40 x 40 см зурлыктагы 1 данә, аяк киеме;</p> <p>3) жирләү өчен ритуаль теркәү билгесен .</p> <p>2. Үлгәннәрне мәеткә күмү өчен кирәкле табутны, башка предметларны киендерү күзгә күренерлек кимчелекләр булырга тиеш түгел (тишек, ярык, киселеш)</p>
4	Зиратка (крематорийга) үлгән кешенең гәүдәсен (калдыкларын) илтү	1. Үлгән кеше белән табутны чыгару һәм аны махсушлаштырылган транспорт чарасы стоянкасына кадәр күчөрү катафалка-тележкаларда, носилка-катафалкаларда, чаналарда (ел фасылларына карап)

		<p>гамәлгә ашырыла.</p> <p>2. Үлгән кеше белән табутны күмү (кремация) урынына илтү махсус транспорт чарасы белән башкарыла.</p> <p>Азык-төлек чималын һәм азык-төлек продуктларын ташу өчен кулланыла торган автотранспорттан тыш, үлгәннәр белән табут өчен башка төр транспорттан файдалану рөхсәт ителә.</p> <p>Үлгән кеше белән табутны күчереп йөрткәндә йөртүче тизлек режимын сакларга, кискен тормозлардан качарга тиеш.</p> <p>Табутны транспортлау вакытында зыян күрергә тиеш түгел.</p> <p>3. Күмү урынына кадәр мәет белән табутны (кремация) алмаштыру катафалка-тележкаларда, катафалка-носилкаларда, катафалка-каналарда (ел фасылларына карап) гамәлгә ашырыла.</p> <p>4. Үлгән кеше белән табутны күчереп йөрткәннән һәм күмгәннән соң транспорт мәжбүри рәвештә кулланырга рөхсәт ителгән дезинфекцияләү чаралары белән җыештырылырга һәм эшкәртелергә тиеш</p>
5	күмү (соңыннан көл салынган савытны бирү белән cremaция	<p>1. Күмү вакытына гаризада күрсәтелгән урында үлгән кеше белән табутны күмү өчен кабер (көл салынган урна) булуы тәэмин ителергә тиеш.</p> <p>2. Мәет күмү өчен кабер казу кулдан яисә механик ысул белән башкарыла.</p> <p>Табут күмгәндә кабернең озынлыгы 2 метрдан ким булмаска тиеш, киңлеге - 1 метр, тирәнлеге - 1,5 метр, җир өсте тигезлегеннән алып табут капкачына кадәр ераклыгы - 1 метр.</p> <p>Урнаны җиргә күмгәндә кабернең озынлыгы 1 метр, киңлеге 1 метр, җир өсте тигезлегеннән көл савытына кадәр ара 1 метр булырга тиеш.</p> <p>3. Үлгәннәрне траншея тибындагы кабергә күмү рөхсәт ителми.</p> <p>4. Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларда шәхесе Эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән үлгәннәрне яндыру рөхсәт ителми</p> <p>5. Күмү буенча хезмәтләр күрсәтү (көлле урнаны күмү):</p>

	<p>1) табут капкачын ябу (табут күмгәндә генә); 2) кабергә табутны (көлле урнаны) төшерү; 3) кабер өстенә калкулык ясап кабер күмү; 4) үлгән кешенең туу һәм үлү даталарын (мондый мәгълүмат булган очракта), күмүнең теркәү номерын язулы ритуаль теркәү билгесен (фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңгысы) кабердә урнаштыру.</p> <p>6. Кремация буенча хезмәтләр күрсәтү (шәхесләре Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларда Эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән үлгәннәрдән тыш) гаризаны рәсмиләштергәндә гаризада күрсәтелергә тиеш.</p> <p>Көл салынган урна һәм кремация турында белешмәләр кремациядән соң 24 сәгать узгач бирелә.</p> <p>Урнаны күмү бары тик җиргә генә башкарыла.</p> <p>7. Күмүне гамәлгә ашырганда түбәндәгеләр тәмин ителә:</p> <p>1) каберлекләренең күрше урыннарына кимендә 0,5 метр ара; 2) күрше күмүләренең (коймаларның, һәйкәлләренең, кабер плитәләренең) сакланышы</p>
--	--
